

ಶಿ. ೬೫ ೬೬,೦೦೦ ರೂ. ಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಲೇಖಾನುದಾನದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ಮೊತ್ತವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಬಿನ್ನವಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಪ್ರಸ್ತಾವವು ಅಂಗೀಕೃತವಾಗಿದೆ.

(ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರೂ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಾಕಾಟಿ ಮಾಡಿದರು)

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಲ್. ಜಾಲಪ್ಪ.— ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರೈತರ ಆದೋಳನ ಆದಾಗ ೧೨೮-೧೩೦ ಜನ ರೈತರನ್ನು ಕೊಂದವರು ಇಂದು ವಿನಾಕಾರಣ ವಾಕಾಟಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜನಗಳನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿದಾ ರೇನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮಾಡಿದಂಥ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತೇಜೋವಧೆ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಅರಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೇ ವಾಕಾಟಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

STATEMENT BY MINISTER

(i) re: Collapse of a Seven storeyed building at Subedar Chatram Road, Bangalore.

SRI RAMA KRISHNA HEGDE (Chief Minister).—

ದಿನಾಂಕ ೧೨-೯-೮೩ರಂದು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಸುಭೇದಾರ್ ಭತ್ತಂ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕಪಾಲಿನಿವಾ ಮಂದಿರದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿನ ಇನ್ನೂ ನಿರ್ಮಾಣದ ಹಂತದಲ್ಲಿದ್ದ ಬಹು ಅಂತಸ್ತಿನ ಕಟ್ಟಡವು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸುಮಾರು ೩.೩೦ ಗಂಟೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕುಸಿದುಬಿದ್ದು ದುರ್ಘಟನೆ ಸಂಭವಿಸಿತು. ಈ ಬಹು ಅಂತಸ್ತಿನ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಪಾಲಿ ಚಿತ್ರಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಂತೆ ಕಟ್ಟಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಕಟ್ಟಡವು ಕುಸಿದು “ಬೆಂಗಳೂರು ಬುಕ್ ಬ್ಯಾರೋ” ಎಂಬ ನಾಮಾಂಕಿತ ಪುಸ್ತಕದ ಮಳಿಗೆಯ ಎರಡು ಅಂತಸ್ತಿನ ಕಟ್ಟಡದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅಪಾರವಾದ ಆಸ್ತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣ ಹಾನಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಈ ದುರ್ಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ಮಡಿದವರ ಸಂಖ್ಯೆ ೧೧ ಮತ್ತು ಗಾಯಗೊಂಡವರ ಸಂಖ್ಯೆ ೧೧೨ ಇರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ಗಾಯಗೊಂಡವರನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಸಾಗಿಸಲಾಗಿದೆ ಅವರಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಗ್ನಿ ಶಾಮಕ ದಳ, ಪೊಲೀಸ್ ಮದ್ರಾಸ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಗ್ರೂಪ್ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕಟ್ಟಡ ಕುಸಿತದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದವರನ್ನು ಹೊರ ತೆಗೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ದುರ್ಘಟನೆಯು ನಡೆದ ಕೂಡಲೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಕೆಲಸ ಇಡೀ ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ನಡೆದು ಇನ್ನೂ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಿರಿಯ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಸಬ್ ಏರಿಯಾ ಕಮಾಂಡರು ಹಾಗೂ ಬಿ.ಇ.ಎಂ.ಎಲ್. ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ಇವರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರು, ನಾನು ಹಾಗೂ ನನ್ನ ಸಂಪುಟದ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಭೇಟಿಯನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರುಗಳು ಹಾಗೂ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ಇತ್ತು ಅಪಘಾತಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದವರ ರಕ್ಷಣಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವರು ನಗರ ಸಭೆಯ ಮೇಯರ್ ಹಾಗೂ ಉಪ ಮೇಯರ್‌ರವರು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ನೆರವನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ. ವಾರ್ತಾ ಸಚಿವ ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿಯವರು ಮತ್ತು ಕ್ಷೇತ್ರದ ವಿಧಾನಸಭಾ ಸದಸ್ಯ ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣರಾವ್‌ರವರು ಇಡೀ ರಾತ್ರಿ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಇದರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿದರು. ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಮತ್ತು ವಾರ್ತಾ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ರಘುಪತಿಯವರು ಈ ದಿವಸ ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯೂ ಸಹ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ಇತ್ತು ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಎರಡು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ವೈದ್ಯರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಒಂದು ಟೀಂನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಜೊತೆಗೆ ಅಂಬುಲೆನ್ಸ್ ವ್ಯಾನ್‌ಗಳು ಇವೆ. ಏನಾದರೂ ತಕ್ಷಣ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡುವಂಥ ಅಗತ್ಯ ಬಿದ್ದರೆ ಕೂಡ ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಹೋಂಗೂಡ್, ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ, ಮಿಲಿಟರಿಯವರು ಅಹೋರಾತ್ರಿ ಒಂದು ಕ್ಷಣವೂ ಬಿಡದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂಥ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಶಾಫಿನಿಯನ್ನು ಪಡೆಸಿತ್ತು, ಅವರಲ್ಲಿಗೂ ನಾನು ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ೨,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಪರಿಹಾರ ಧನವನ್ನು ಮತ್ತು ಗಾಯಗೊಂಡವರಿಗೆ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಪರಿಹಾರ ಧನವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುವುದು.

ಈ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಸಭೆಯವರಿಂದ ೨೧-೩-೭೫ರಲ್ಲಿ ಬಂಧತ್ತು ಅಂತಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಗೋಪಾಲ್ ಫಿಲ್ಮ್ ಥಿಯೇಟರ್ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಅವರಿಗೆ ಪರವಾನಗಿ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ೮-೭-೮೦ರಲ್ಲಿ ನವೀಕರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ೧೯೮೧ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಬುಕ್ ಬ್ಯಾರೋನ ಮಾಲೀಕರಾದ ಶ್ರೀ ಗಂಗಾರಾಮ್‌ರವರು ೨೦ ವರ್ಷದ ಗುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಆಜಾಗರೂಕತೆ ಮತ್ತು ಅಸಮರ್ಪಕತೆ ಇರುವುದು ಕಂಡುಬಂದು ಉಪ್ಪಾರಪೇಟೆ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಭಾರತ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆ ಕಲಂ ೩೩೭, ೩೩೮, ೩೦೪(ಎ)ರ ಪ್ರಕಾರ ಗಂಗಾರಾಮ್, ಶಿವಕುಮಾರ್ (ಕೆಟಾಕ್ಸ್‌ರ್) ಮತ್ತು ಇತರರ ಮೇಲೆ ಗುನ್ಮೆ ನಂ. ೫೫೮/೮೩ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮೊಕ್ಕದ್ದ ಮೈ ದಾವಿಲಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಪೋಲೀಸ್ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರು ನಗರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿರುವ ಎರಡಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಂತಸ್ತುಗಳ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಕೆಲಸದ ಮುಂದುವರಿಯನ್ನು ಸೂಕ್ತ ತಜ್ಞರಿಂದ ಅರ್ಹತಾಪತ್ರ ತರುವವರಿಗೆ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ತಡೆಹಿಡಿಯಲು ಭಾರತೀಯ ದಂಡ ಪ್ರ. ಸಂ. ಕಲಂ ೧೪೪ರ ಪ್ರಕಾರ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ದುರ್ಘಟನೆ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ. ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುವ ತನಿಖಾ ಆಯೋಗದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸ್ಟ್ರಕ್ಚರಲ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮತ್ತು ಒಬ್ಬ ಆರ್ಟಿಕ್ಯುಲರ್ ಸದಸ್ಯರಾಗಿಯೂ ಇರುವರು. ತನಿಖಾ ಆಯೋಗವನ್ನು ಈ ಕಟ್ಟಡ ಕುಸಿತದ ಕಾರಣದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುವುದಲ್ಲದೆ, ಈ ರೀತಿಯ ದುರ್ಘಟನೆಗಳು ಮುಂದೆ ಜರುಗದ ಹಾಗೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಕೂಡ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣದ ಹಂತದಲ್ಲಿರುವ ಬಹು ಅಂತಸ್ತಿನ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸುರಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ತಜ್ಞರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗುವುದು.

ಇದಾದಮೇಲೆ ಉಪ್ಪಾರಪೇಟೆ ಪೋಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಸವರಾಜ್, ಪಣಿರಾಜ್, ಶಿವಕುಮಾರ್ ಹಾಗೂ ದಿಗ್ವಿಜಯ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಮಾಲೀಕರು ಇವರುಗಳನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕುಸಿದುಬಿದ್ದಿರುವ ಕಟ್ಟಡದ ಅವಶೇಷಗಳಿಂದ ಹೊರಗೆ ತೆಗೆಯತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದ್ದು, ಗಾಯಗೊಂಡವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರು ಇನ್ನು ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಯಾವುದೇ ಎರಡು ಅಂತಸ್ತಿನ ಮೇಲ್ವುಟ್ಟ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಕೂಡದೆಂದು ೧೪೪ನೇ ಕಲಂ ಪ್ರಕಾರ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತನಿಖಾ ಆಯೋಗವನ್ನು ಈ ಕಟ್ಟಡ ಕುಸಿತದ ಕಾರಣದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುವುದಲ್ಲದೆ ಈ ರೀತಿಯ ದುರ್ಘಟನೆಗಳು ಮುಂದೆ ಜರುಗದ ಹಾಗೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಕೂಡ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. The following are the terms of reference of the Commission.

- (1) The cause of the collapse of the building in Bangalore City on 12-9-1983.
- (2) Whether for the particular building the necessary licences under the prevailing licence rules, regulations, statutes had been obtained before the commencement of the construction ;
- (3) Whether the concerned licencing authorities had exercised sufficient care and examined the various aspects connected with the issue of licence before the issue of the same, and
- (4) Precautionary measures to be taken to prevent the recurrence of such tragedies in future and examine any other questions relevant to the issue and make suitable recommendations.

ಇದರ ಹೊರತಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ, ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರು ಶಹರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣದ ಹಂತದಲ್ಲಿರುವ ಬಹು ಅಂತಸ್ತಿನ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸುರಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ತಜ್ಞರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಸದ್ಯದಲ್ಲೇ ರಚಿಸಲಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ, ಇದರ ಹೊರತಾಗಿ ಎರಡು ಮೂರು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ೧೦-೧೨ ವರ್ಷದ ಈಚೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣದ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ, ಇಲ್ಲಿಗೆ ಜನರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಕಟ್ಟಡದ ನಿರ್ಮಾಪಕರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮೂಲತಃ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಾಯಿದೆ ಇತ್ತೋ, ಆ ಕಾಯಿದೆ ೧೯೪೯ನೇ ಇಸವಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಬೈಲಾಸ್ ಮೇಟ್ಟುಮೊದಲಿಗೆ ರಚನೆಯಾಗಿದೆ. ಅದರ ನಂತರ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಮತ್ತು ಜೋನಲ್ ರಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಷನ್ಸ್ ನಿಖರವಾಗಿ ತೋರಿಸತಕ್ಕ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಮತ್ತು ಮಾಡೆಲಿಂಗ್ ೧೯೭೨ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಬೈಲಾಸ್ ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆಯವರೆಗೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ತಪ್ಪು. ಬೈಲಾಸ್ ಆಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಡದ ನಿರ್ಮಾಣ ಆಗುವಾಗ ಸಾಕಷ್ಟು ಅದರ ಮೇಲೆ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸತಕ್ಕಂತಾದುದು ಕಷ್ಟ ಆಗಿರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ರಿವೈಸ್ಡ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಬೈಲಾಸ್ ಅದನ್ನು ನಾವು ಮೊನ್ನೆ ಅದರ ಬಿಂದು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ೧೦-೮-೧೯೮೨ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಪ್ತವಾ ಮಾಡಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಪ್ರೊಸೀಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ, ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕಳೆದ ೧೮ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ತದ್ವತ್ ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ಶಹರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂತಸ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳು ಒಂದು ನಿಂತಿವೆ ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ತರಹ ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಾಣುವುದು ಅಪರೂಪ. ಎಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂತಸ್ತು ಎರಡು ಅಂತಸ್ತು ಮಹದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮೀಸಲಾತಿ ಇತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ೧೦-೧೨ ಅಂತಸ್ತುಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣದ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಫೌಂಡೇಷನ್ ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೇ ಯೋಗ್ಯವಾದಂಥ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ, ಅದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ದೋಷ ಇದೆಯೇ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕರಾರುವಾಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದಲೇ, ತಕ್ಷಣ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರಾಣ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಇನ್ನು ಎರಡು ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಈಗ ಏನು ಕಟ್ಟಡ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಆ ಕೆಲಸ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿದೆ. ಒಂದು ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಒಂದೆರಡು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇದನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಈ ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿ ಈಗ ನಿರ್ಮಾಣದ ಹಂತದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬಹು ಅಂತಸ್ತಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ. ತಾಂತ್ರಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಎಲ್ಲಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ, ಅದು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಆ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣದ ಮುಂದಿನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಾವು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ. ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ನಾವು ಮಾಡಿದಂಥ ಬೈಲಾಸ್, ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಬೆಂಗಳೂರು ಶಹರವನ್ನು ನಾವು ಮೂರು ತರಹದಲ್ಲಿ ವಿಭಾಗಿಸುತ್ತೇವೆ. ಆಶ್ರಯದ ಮಾತು ಅಂದರೆ ೧೯೭೨ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಜೋನಲ್ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ರೋಲ್ಸ್ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ೧೯೮೨ನೇ ಇಸವಿಯವರೆಗೆ ಅಂದರೆ ಮೊನ್ನೆಯವರೆಗೆ ಬಹುಅಂತಸ್ತಿನ ಕಟ್ಟಡ ಅಂದರೆ ಏನು ಅದರ ವ್ಯಾಖ್ಯೆ ಕೂಡ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕು ಅಂತಸ್ತಿನಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಇದರ ಮಾತ್ರ ಲಿಫ್ಟ್ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕಾಯಿದೆ, ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಾವು ಹೊಸದಾಗಿ ಮಾಡಿದಂಥ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಪ್ರಕಾರ. I will read. For high-rise buildings special restrictions have been imposed under the revised building bylaws. The important restrictions are :

- (1) No Objection Certificate from the fire force Department and adherence to national building organisation restrictions.
- (2) No Objection certificate from the Bangalore water Supply and Sewerage Board and Karnataka Electricity Board.

- (3) Structural details of the proposed buildings for scrutiny.
- (4) These buildings are also subject to inspection at every stage under the revised building laws. Under Section 309 of the Karnataka Municipal Corporation Act the Corporation Commissioner has powers to stop construction of any building in progress and which endangers human life. This provision could be utilised to stop construction of all high-rise buildings under progress till they are inspected and certified by technically competent officers.

ಇವರ ಹೊರತಾಗಿ ವಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಬಾಂಬೆ ಶಹರದಲ್ಲೂ ಬಹಳಷ್ಟು ಬಹು ಅಂತಸ್ತಿನ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಇವೆ. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವರ್ಷದಿಂದ, ಪ್ರತಿವರ್ಷ ೪-೬-೮ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದ ಉದಾಹರಣೆ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೊಸ ಕಾಯಿದೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಕಾಯಿದೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿಯೇ ಹೊರತು ಅದನ್ನು ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಇನ್‌ವೋಕ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವುದು ಆಗತಕ್ಕಾದೆಯೇ ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಬಾಂಬೆ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಾಯಿದೆ ಏನಂದರೆ, ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ಕಟ್ಟಡ ಬೀಳುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ, ಯಾವ ಕಟ್ಟಡ ಜನರ ವಾಸಕ್ಕೆ ಅಲೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತದ್ದನ್ನು ಒಂದು ಸಾರಿ ನೋಡಿ, ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಟ್ಟಡ ವಾಸಕ್ಕೆ ಅಲೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಅಧಿಕಾರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಆ ಕಟ್ಟಡದ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇರಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರಲಿ ಆ ಕಟ್ಟಡ ಕಿತ್ತುಹಾಕತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬಹು ಅಂತಸ್ತು ಮಹಡಿಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ, ಈಗಿರತಕ್ಕ ಕಾನೂನಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಬಯಸುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಗೆ ನಾನು ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ, ಈ ಒಂದು ದುರಂತದಲ್ಲಿ ಸತ್ತಂತಹವರು ಬಹುಜನರು, ಬಡವರೇ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆ, ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಬಂದಾಗ ತಮ್ಮ ಊರುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ತಮ್ಮ ಸಂಬಂಧಿಕರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥವರೇ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ವಾಪಸ್ ಹೋದವರಲ್ಲ, ಅಂಥವರೇ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ನಿಧನರಾದವರ ಬಗ್ಗೆ ಗಾಯಗೊಂಡವರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಸಹಕಾರ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಅಂಥವರಿಗೆ ಈಗ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಊಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಉಳಿದಂಥ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾಡಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ಈ ಸದನದ ಮುಂಖಾಂತರ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಕಳೆದ ೬-೮ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ತನಿಖೆಯಿಲ್ಲದೇ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರೋಲ್ಸ್ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಪರಿವೇ ಇಲ್ಲದೆ, ಇದ್ದು ದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಬಹು ಅಂತಸ್ತಿನ ಮಹಡಿಗಳ ನಿರ್ವಾಣಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಅವಕಾಶ ಮುಂದೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿಯ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಗಂಡಾಂತರ ಮತ್ತು ಶಹರಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಗಂಡಾಂತರ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯಿಲಿ.—ನಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮೊನ್ನೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಏನು ದುರಂತ ನಡೆಯಿತು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಗೆ ಬಹಳ ವಿಶಾದವಾದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ದುಃಖ ತರ್ಪಣವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ನಿನ್ನೆ ನಾನು ಕೂಡ ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಂತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ ಅಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಗ್ರಾಫ್‌ನವರು, ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರು, ಅಗ್ನಿ ಶಾಮಕ ದಳದವರು, ರೈಲ್ವೆ ಇಲಾಖೆಯವರು ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಕ್ಷುಪ್ತ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡದೇ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಜನರ ಪ್ರಾಣಹಾನಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಜನ ಗಾಯಗೊಂಡು ಮರಣ ಹೊಂದತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರು ರಾತ್ರಿ ಹಗಲು ದುಡಿದಿದ್ದಾರೆ ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಸಾವಿನ ದವಡೆಯಲ್ಲಿ

ಸಿಲುಕಿದಾರೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಡಜನರೇ ಮರಣ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಂತಾಪವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಾವೂ ಇದೇವೆ. ಇದುವರೆವಿಗೂ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲಾ ಬಡವರೇ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಂದು ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರಿಯಾದಂಥ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಹೊಂದಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಈ ದುರಂತದ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೂ ನಾನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಅದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿವೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಇವತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಮುಂದೆ ಇಂಥ ಅವಘಡಗಳು ನಡೆಯದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ರೆಫರೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಹು ಅಂತಸ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕೆಲವರು ಅಾಭದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಟ್ಟುತ್ತಿರತ್ತಾರೆ. ಜನರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಒಂದು ತೊಡಕಿದ ರೂ ಕೂಡ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು, ಮುಂಬಯಿ ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಬಹು ಅಂತಸ್ತುಗಳ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಮೂರು ವರ್ಷದ ಅಧಿತದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಬಹು ಅಂತಸ್ತಿನ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ಜನರಲ್ ರೆಗ್ಯುಲರ್ ಬೈಲಾ ಆಗದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು, ನಾವು ಯಾವುದೇ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲವರು ಅನುಮತಿ ದೊರೆಯಬಹುದು ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಕೆಲವರು ಕಟ್ಟತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಸದೆಬಡಿಯಲು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರಿಗೆ ಹುಕ್ಕುಮ್ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಡೆ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಶ್ರೇಷ್ಠ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ದಿಂದ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ನಾವು ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಬಹು ಅಂತಸ್ತಿನ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನಾವು ಯಾರಿಗೂ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—It was due to the judgment of the High Court that the construction of multistorey building came to an end.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಡೀವ್ಸ್ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹುಕ್ಕುಮ್ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ತಾವು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹು ಅಂತಸ್ತಿನ ಯಾವ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಇವೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಆಕ್ರಮೇಷನ್ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಡುವಾಗ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡದೇ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಕಾನೂನನ್ನು ಮರೆಮಾಚಿ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದೆ ಆಕ್ರಮೇಷನ್ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್‌ನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಸರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲ. ಅಂಥದ್ದನ್ನು ಕೂಡ ತಡೆ ಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅಂಥಾ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟದ ಹಾಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಅನೇಕ ಬಹುಅಂತಸ್ತಿನ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ಆಕ್ರಮೇಷನ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಅನುಮತಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ ಆದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಕೂಡ ತಡೆಹಿಡಿಯತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸ ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಒಂದು ವಿಷಯ ತಮ್ಮ ರೆಫರೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಯಾರಾದರೂ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನಾವು ಕೂಡ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಕಟ್ಟಡ ನಮಗೆ ಕಂಡುಬಂದಿತು. ಅನರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ ಇದರ ಹಾಗೆ ಇರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿತು. ನಾವು ಏನು ಇಂಡಿನೀಯರ್‌ಗಳು ಅಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣರಾವ್ ಅವರು ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅದು ಕೂಡ ಇದೇ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ನಮಗೆ ಉಂಟಾಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ತಾವು ಎಚ್ಚರವನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯೇ ಕಟ್ಟುತ್ತಿರಲಿ ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಧಾನವಾಗದಂತೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ

ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಏತಕ್ಕೇಂದರೆ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡುವಾಗ ಯಾರು ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೋ ಅಂಥ ವರದಿ ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಿದರೆ ಸರಿಯಾದಂಥ ನ್ಯಾಯ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಿಯಾದಂಥ ದಕ್ಷ ಮತ್ತು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ದಳವನ್ನು ತಕ್ಷಣವೇ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು. ನೆನ್ನೆ ನಡೆದಂಥ ಘಟನೆಯಿಂದ ಅನೇಕ ಜನ ನಿರ್ದಯನೇ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹುಅಂಶವನ್ನು ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥವರು, ಶಾಸಕರೂ ಕೂಡ ನಿರ್ದಯನೇ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ತಕ್ಷಣವೇ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದಂಥ ದಳವನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜನರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಮೂಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾರು ಈ ಘಟನೆಯಿಂದ ತೀರಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಎರಡು ನಿಮಿಷ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಮೌನವನ್ನು ಆಚರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಡಾ|| ವಿ.ಎಸ್. ಆಚಾರ್ಯ (ಉಡುಪಿ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಟ್ಟಡ ಕುಸಿದುಬಿದ್ದುದರಿಂದ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಹಾನಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಬಹಳ ದೀರ್ಘವಾದ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೂ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆವು. ಅಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ರೀಲೀಫ್ ಆಪರೇಷನ್ ಬಂದಿದೆ. ನೈಸರ್ಗಿಕ ಪ್ರಕೋಪದಿಂದಾಗಿ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಗಳಾಗುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಮತ್ತು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ನಡೆದಿರುವಂಥ ಘಟನೆ ಏನಿದೆ ಇದು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಪ್ರಕೋಪದಿಂದ ಆಗಿರುವುದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಮಳೆ ಬಂದು ಅನೇಕ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಮನೆಗಳು, ಗುಡಿಸಲುಗಳು ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಬಹು ಅಂಶವನ್ನು ಕಟ್ಟಡ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪವಲ್ಲವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ತಳ ಅಂತಸ್ತು ಭದ್ರವಾಗಿದ್ದು ಮೇಲಿನ ಅಂತಸ್ತು ಬಿದ್ದು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾನವನ 'ದೋಷ ಇದೆಯೆಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ'. ಹೊನ್ನೆ ಸುಮಾರು ೨೦-೨೨ ಜನರು ಉಡುಪಿಯ ಹತ್ತಿರ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ನೆರೆಹಾವಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಪ್ರಕೃತಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡ ಕುಸಿದಿರುವುದು ಹಾಗಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಕಟ್ಟಡದ ನಕ್ಷೆಯನ್ನು ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅಥವಾ ಮೂಡಿರುತ್ತಾರೆ, ಬಿ.ಡಿ.ಎ. ನವರು ಅಥವಾ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಅದನ್ನು ನೋಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡದ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಕಳಪೆ ದರ್ಜೆಯ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ, ಕಳಪೆ ಸಿಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ತರ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದೆ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಹು ಅಂಶವನ್ನು ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸ ಬಹಳವಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ, ಮತ್ತು ಈ ರೀತಿ ಕಟ್ಟುವುದರ ಪರಿಣಿತಿಯೇಕೆಂದು ತಿಳಿಯುವ ಕೂಡ ಇದೆಯೆಂಬುದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಕುಸಿದುಬಿದ್ದಿರುವ ಕಟ್ಟಡದ ದುರಂತದಲ್ಲಿ ೧೧ ಜನ ಸತ್ತಿದ್ದು, ಹಲವಾರು ಮಂದಿ ಗಾಯಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದೆವೆ. ನಾನು ದೇವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸಾವು ನೋವು ಆಗುವುದು ಬೇಡ. ಈ ದುರಂತಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದವರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ? ಅದರಲ್ಲಿ ಏನು ಲೋಪದೋಷವಾಗಿದೆ, ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಆದಷ್ಟುಬೇಗ ಸದನಕ್ಕೆ ವರದಿ ಬರಬೇಕು. ಮತ್ತು ಈ ದುರಂತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಾತ್ಮಾಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವವರಿಗೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಂತಾಪವನ್ನು ಸೂಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಇಂಥ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ನಗರಸಭೆಯವರು ಅಥವಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದವರು ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ವರಪಾನಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಂಥ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅಂಥ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಹಾನಿಯೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆ? ಇನ್ನೂ ಮುಂತಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಯಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಸತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಗಾಯಗೊಂಡವರಿಗೆ ಏನು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಂಥ ದುರಂತಗಳು ಆಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರೂ ಮತ್ತು ನಗರಸಭೆಯವರೂ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದವರೂ ಎಚ್ಚೆತ್ತುಕೊಂಡು ಮುಂಜಾಗರೂಕತೆ ವಹಿಸಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಂಥ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಆಗದಂತೆ ಎಚ್ಚರ ವಹಿಸುವುದಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ತಡ್ಡಲಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಈ ದುರ್ಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಧನರಾದವರಿಗೆ ಸಂತಾಪವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಏರಡು ನಿಮಿಷಕಾಲ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಮೌನವನ್ನು ಆಚರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.— ಈಗ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಂತಾಪವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದು ಬೇಡ. ಸಂತಾಪವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಸಭೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಕೂಡಲೇ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸೂರ ಸಾರಾಯಣರಾವ್ (ವರ್ತೂರು).— ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಿನ್ನ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಕಟ್ಟಡ ಕುಸಿದ ದುರಂತದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಮಂತ್ರಿಯವರು ಒಂದು ದೀರ್ಘವಾದ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಿದಾರೆ. ಮತ್ತು ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಕೂಡ ಮಾಡಲು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದೇನೆಂದು ಹೇಳಿದಾರೆ. ನಾವು ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದಾಗ ನಮಗೆ ಏನು ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು ಎಂದರೆ ಬೊಂಬೆಯಿಲ್ಲ, ಕಲ್ಯಾಣ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಜೋರಾಗಿ ಬಂದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಕುಸಿದು ಬೀಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಿದೆವು. ಆದರೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದ ಬಿಡುಹೋದುದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು ನನ್ನ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಮೊದಲು. ಈ ರೀತಿ ಇದು ಬಿಡುಹೋಗಲು ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಲಂಚ ರುಷುವತ್ತು ನಡೆದಿದೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅದರಲ್ಲಿ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನೂ ಇತ್ಯಾದಿ ಆಗಿದೆ. ಇಂಥಂಥ ಕಡೆ ಇಂಥಂಥ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಆದರೂ ಇದರ ಕಡೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಗಲಿ, ಪ್ರಾಧಿಕಾರವಾಗಲಿ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಮಾಮೂಲು ಆಗಿದೆಯೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಇಂಥ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತನಿಖೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಇದು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲೋ, ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲೋ, ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲೋ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಹೀಗೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ನಾಳೆ ಇಂಥಾದ್ದು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಶುರುವಾಗುತ್ತದೆ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಬೆಳಗಾವಿ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಹು ಅಂತಸ್ತಿನ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಬರುತ್ತವೆ, ಅವರೂ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಆಸ್ಪದ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ? ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಯಾರಾದರೂ ಸತ್ತರೆ ಮರ್ಕಮನ್ಸ್, ಕಾಂಪನ್ ಸೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಹಾಜರಾತಿ ಪುಸ್ತಕ ಇರಬೇಕು. ಒಂದುವೇಳೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಹಾಜರಾತಿ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಇಟ್ಟಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಮಂದಿ ದುಡಿಯತಕ್ಕ, ಕೂಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರು ಯಾರಿದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸತ್ತಿರುವವರಿಗೆ 9 ಸಾವಿರ ರೂ. ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಏನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು, ಅಲ್ಲಿ ದುಡಿಯತಕ್ಕ ದೊಡ್ಡವರು ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅವರ ಮನೆಯವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾನವೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ದುರಂತದಲ್ಲಿ ನೊಂದವರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ದುಃಖವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಯಾರು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರು ಅವರ ಮೇಲೆ ಶಿಸ್ತಿನ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಪತಿ (ದಾವಣಗೆರೆ).— ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸದನದ ನಾಯಕರಾದಂಥ ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ನಾನೂ ಕೂಡ ಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನಿನ್ನ ಯ ದಿವಸ ಈ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಬಹು ಅಂತಸ್ತಿನ ಕಟ್ಟಡವು ಕುಸಿದುಬಿದ್ದಾಗ ನಮ್ಮ ಸದನ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಸದನವೂ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ದುರಂತ ನಡೆಯಿತು ಎಂದು ತಿಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಈ ಸದನವನ್ನು ಮುಂದೂಡಿಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದವರಲ್ಲಿ ನಾವು ಮೊದಲನೆಯವರು. ಆಗ ತಾವೂ ಸದನವನ್ನು ಮುಂದೂಡಿ ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಫೋಲೀಸರು, ಮತ್ತಿತರ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದರು. ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರು ಬಂದು ಆ ಧಾರಣ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯದ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಸಿನಿಮಾ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಒಂದುವೇಳೆ ಆ ಕಟ್ಟಡವು ಆ ಸಿನಿಮಾ ಮಂದಿರದ ಮೇಲೆ ಏನಾದರೂ ಬಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ ಬಹಳಷ್ಟು ಅನಾಹುತವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೂ ಸಿನಿಮಾ ಒಳಗಿದ್ದವರ ವೈಕಿಯೂ ಹಲವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಗಾಯಗಳಾಗಿವೆ, ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಾಣಹಾನಿಯೂ ಆಗಿದೆ. ಆಗ ಮಳೆಬರುತ್ತಿದ್ದು ದರಿಂದ ಕೆಲವರು ಆ ಕಟ್ಟಡದ ಬಳಿ ನಿಂತಿದ್ದವರು ಇದರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಆಗಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ರೀತಿ ಆಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಿಗಿಯಾದಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಾನೂನು ಮೂಲಕ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ

ದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾಗ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಎತ್ತರದ ಬಹುಮಹಡಿ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಇಂತಹ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದರೆ ಅವು ಕೆಳಗೆ ಕುಸಿದುಬೀಳುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವೆಂದರೆ, ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡದಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಸಿಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಕಬ್ಬಿಣವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡದಿರುವುದರಿಂದ ಇಂತಹ ಅನಾಹುತಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಇದೇನೂ ಅಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಕಟ್ಟಡವಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಇದಕ್ಕಿಂತ ಇನ್ನೂ ಎತ್ತರದ ಕಟ್ಟಡಗಳೂ ಸಹ ಇವೆ. ಅವುಗಳೇನೂ ಬಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದು ಮಾತ್ರ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವಂತಹ ಸಿಮೆಂಟ್ ಆಗಲೀ, ಕಬ್ಬಿಣವಾಗಲೀ ಹಾಗೂ ಅದರ ವಿಸ್ತೃತ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಇಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಅನಾಹುತಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಜಾಗೃತ ವೆಹಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂತಹ ಅನಾಹುತಗಳಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗ ಸತ್ತಿರುವವರು ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಹಾಗೂ ಬಿಜಾಪುರದಿಂದ ಬಂದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಅವರ ಕುಟುಂಬವರ್ಗದವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆಸುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ತಮ್ಮ ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದರು. ಈಗ ಇವರು ಸತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇವರ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಆಗೂ ತಮ್ಮಂದಿರಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳಾಗಲೀ ಬಹಳ ನೋಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆವರಣಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆಸಲು ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಘಟನೆ ನಡೆದ ಕೂಡಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದವರಿಗೆ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕಟ್ಟಡ ಬಿದ್ದ ತಕ್ಷಣವೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಶಾಸಕರು ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಸಹ ತಮ್ಮ ಒಂದು ಸಹಾಯ ನೀಡಲು ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಟ್ಟಡದೊಳಗೆ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದು ಇನ್ನೂ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಸತ್ತವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿ ಕೋರುವುದು ಮತ್ತು ಅವರ ಕುಟುಂಬವರ್ಗದವರಿಗೆ ಅನುತಾಪ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಸತ್ತವರ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಒಬ್ಬರು ದುಡಿತದಿಂದ ಅವರ ಕುಟುಂಬದ ಜೀವನ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ದುಡಿಯುವವರೇ ಸತ್ತುಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಕುಟುಂಬದವರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸತನಾರಾಯಣರಾವ್ ಅವರು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುವ ಪರಿಹಾರದ ಹಣದ ಜೊತೆಗೆ ಕಾಂಪೌನ್‌ಸೇಷನ್ ಆಫ್ ಪ್ರಕಾರವೂ ಸಹ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಿಸುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಒಂದು ಆಫ್ ಪ್ರಕಾರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಂದ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಅನಾಹುತದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಯಾರು ಗಾಯಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗಿಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ, ಕಾರ್ಮಿಕರ ಪರವಾಗಿ ಹಾಗೂ ನನ್ನ ಪರವಾಗಿ ಸಂತಾಪವನ್ನು ಮತ್ತು ಅನುತಾಪವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣರಾವ್ (ಗಾಂಧಿನಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ದುರ್ಘಟನೆ ನಡೆದಿದೆ. ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬಹಳ ವ್ಯಸನವನ್ನು ಮತ್ತು ದುಃಖವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳಲು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ನೆನ್ನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೪ ಗಂಟೆಯಿಂದ ಇವತ್ತು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೪ ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಅಲ್ಲಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ಈ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಇರುವಂತಹ ಕೆಲವು ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಈಗ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮದ್ರಾಸ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಗ್ರಾಜ್ನೇಷನ್‌ವರು, ಫೋಲೀಸನ್‌ವರು, ಹೋಂಗಾರ್ಡ್‌ವರು, ಆಗ್ರಿ ಕಾಮೆಕದಳದವರು, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಇತರೇ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದು ಒಂದು ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾದಂಥ ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತಾವರಣವಿತ್ತು ಎಂದು ಈ ಸದನದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಫೋಲೀಸ್ ಫೋರ್ಸ್ ಪರವಾಗಿ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್ ಆಫ್ ಫೋಲೀಸ್, ಕಮೀಷನರ್ ಆಫ್ ಫೋಲೀಸ್ ಹಾಗೂ ಇನ್‌ತರ ಉನ್ನತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ಮಳೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹ ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ನೆನೆಯಕೊಂಡೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದು ಬಹಳ ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾದಂಥ ಕೆಲಸ, ಅಲ್ಲಿ ಪರಿ

ಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಇದಂಥ ಕೆಲವು ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂತಹ ಎತ್ತರದ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಬಿದ್ದು ಹೋದಾಗ ಕೊಡಲೇ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲು ಬೇಕಾದ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಜ್ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಕಟ್ಟಡ ಬಿದ್ದು ಹೋದಾಗ ಕರಂಟ್ ಕೂಡ ಹೋಯಿತು. ಪರಿಹಾರದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಹಳ್ಳದೊಳಕ್ಕೆ ಲೈಟ್‌ಗಳನ್ನು ಇಳಿಸ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಮೂವಬಲ್ ಜನರೇಟರ್ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅಗ್ಗಿ ಶಾಮಕ ದಳದವರ ಹತ್ತಿರ ಇದು ಇರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ನನ್ನ ದಿವಸ ಖಾಸಗಿಯವರು ತಮ್ಮ ಅಂಗಡಗಳಿಂದ ೮-೧೦ ಮೂವಬಲ್ ಜನರೇಟರ್‌ಗಳನ್ನು ತಂದು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರು. ಇದು ಖಾಸಗಿ ಜನರು ಮಾಡಿದಂಥ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಬೇರೆ ಖಾಸಗಿ ಜನರೂ ಸಹ ಮುಂದೆ ಬಂದು ತಮ್ಮ ಸಹಾಯ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವುದನ್ನು ಈ ಸದನದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರವೆಂದರೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅವರಿಗೆ ಈಗ ಪ್ಲಾನನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲು ಅಧಿಕಾರವಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟುವಾಗ ಕ್ವಾಲಿಟಿ ಅಫ್ ಕನ್ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಚೆಕ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಂತಹ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆಯದಂತೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಬೇಕೆಂದು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಿನ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಬೈಲಾವನ್ನು ಸಹ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಕಟ್ಟಡಗಳ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಮೇಲೆ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಚೆಕ್ ಮಾಡಿಸುವಂತಹ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾಗಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಬೈಲಾವನ್ನು ರಚಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ಒಂದು ಘಟನೆ ಸತ್ತಂತಹವರ ಕುಟುಂಬ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಗಾಯಗೊಂಡವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸಹ ಅನುಕಂಪ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಘಟನೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದ್ದು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗದಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ನನ್ನ ಅದಂಥ ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿರುವಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ಜನರಿಗೆ ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದಂಥ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ (ಜೇವರ್ಗಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ದುರ್ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈ ಒಂದು ದುಃಖದ ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜೇವರ್ಗಿ ಹಾಗೂ ಷಹಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಅನೇಕ ಜನರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಸತ್ತಿರುವ ೧೧ ಜನರೂಗಳ ಪೈಕಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು ಎಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಂದ ಗುಲ್ಬರ್ಗಕ್ಕೆ ೪೦೦ ಮೈಲಿಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು ಏನಾದರೂ ಸತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಕುಟುಂಬ ವರ್ಗದವರನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಈಗ ಏನು ೨-೩ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪರಿಹಾರ ಧನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಇದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾದ್ದರಿಂದ ೩ ರಿಂದ ೬ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಬಹು ಅಂತಸ್ತಿನ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು, ಅದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದುದು. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೧೯೭೧ರಲ್ಲಿ ೧೬ ಲಕ್ಷವಿದ್ದರೆ ೧೯೮೧ರಲ್ಲಿ ೨೯ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಎಷ್ಟು ಫಾಸ್ಟ್ ಆಗಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ ಅಂದರೆ ೭೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನಷ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇವತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಾಗುತ್ತಿರತಕ್ಕದ್ದು ಯಾವುದು ಎಂದರೆ ಫಾಸ್ಟ್ ಆಗಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಕಾವೇರಿ ೨ನೇ ಸ್ಟೇಜ್ ಮುಗಿಸಿ, ಕಾವೇರಿ, ಮೂರನೇ ಸ್ಟೇಜ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಗ್ರಾಂಡ್ ಫ್ಲೋರ್‌ಗೆ ನೀರು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸಾಕಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಬಹು ಅಂತಸ್ತುಗಳ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕೂ ಮಾತು ಹೇಳಿದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಸರ್ಕಾರ ಬಹು ಅಂತಸ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿದೆ. ೧೯೮೦ರಲ್ಲಿ ನಾನು ನಗರಾಡಳಿತ ಖಾತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ನಂತರ ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಬಹು ಅಂತಸ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ೨೩ ಬಹು ಅಂತಸ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳು ಏನಿವೆ

ಅದರಲ್ಲಿ ನಾನು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ೧೮೬ ಬಹು ಅಂತಸ್ತುಗಳ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಇದ್ದವು. ಸದಾಶಿವ ನಗರ ಇಂತಹ ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಯಲ್ ಏರಿಯಾಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಬಹು ಅಂತಸ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ ಜಾರ್ಜ್‌ಸ್ಟ್ರೀಟ್ನಲ್ಲಿ ಅವರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್ ಆಗಿದ್ದರು. ಸದಾಶಿವನಗರ ಇಂತಹ ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಯಲ್ ಏರಿಯಾಗಳಲ್ಲಿ ಬಹು ಅಂತಸ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂತು. ಬಹು ಅಂತಸ್ತುಗಳ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಕಾರ್‌ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಎಷ್ಟು ಜಾಗ ಬಿಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸಹ ಪಾಲಿಸಿಲ್ಲ. ೪೦ ಅಡಿ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಬಂದರೆ ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ? ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದೆ. ೮೦ ಅಡಿ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ೮೦ ರಿಂದ ೪೦ ಅಡಿ ಅಳತೆಯುಳ್ಳ ನಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಬಹು ಅಂತಸ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾವು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದೇವೆ. ೧೦-೧೨ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅದು ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರೂ ಅದು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಪ್ರಪಂಚವಾಗಿ ಬಂದಾಗ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೧೯೮೧ ರಿಂದ ಬಹು ಅಂತಸ್ತುಗಳ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಬರಬಾರದು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಗ್ರಾಂಡ್ ಪ್ರಸ್ ಥೀ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಫೋರಗಳನ್ನು ಬರಬಾರದು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದೆ. ಮೂರು ಅಂತಸ್ತುಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕಟ್ಟತಕ್ಕವರು ಇದ್ದರು. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ೧೯೮೦ ರೊಳಗೆ ೧೮೬ ಬಹು ಅಂತಸ್ತುಗಳ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಬಂದಿದ್ದವು, ಅರ್ಧ ಕಟ್ಟಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದಂಥವರು ನಾವು ಈ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಹೋದರು.

MR. SPEAKER.—Let us not convert into a Debate.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—೧೯೮೧ರಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಆಯಿತು ಎಂಬ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ನಾಡಿದ್ದು ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲೆ ಬೇಡಿಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ ಆಗ ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಆರ್ದರ್ ಆಯಿತು, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಬಹು ಅಂತಸ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಲು First time, we have constituted a committee ಆ ಕಮಿಟಿ ೮-೧೦ ಸಲ ಸಭೆ ಸೇರಿ ಬಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಬೈಲಾ ಪ್ರಕಾರ ೬೦ ದಿವಸಗಳೊಳಗೆ ಸ್ಪಾಂಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಇದೆ. ಅದಿಲ್ಲಾ ಇದೆ, ನಾನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದೇನೆಂದರೆ ಬಹು ಅಂತಸ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳು ೧೯೮೦ರಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಬಂದೂ ಕೂಡ ಸ್ಪಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಂಡ್ ಪ್ರಸ್ ಥೀ ಮಾತ್ರ ಕೂಡ ಲಾಗಿವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ರಾಂದೇವ್‌ರವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದಾಗ ನಾನು ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ವಿವರಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಉತ್ತರವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲಿನ ಬೇಡಿಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ, ಆಗ ತಾವು ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಇವತ್ತು ಬಹು ಅಂತಸ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಿನ್ನೆ ನಡೆದಂತಹ ದುರ್ಘಟನೆಗೆ ನಾವೇನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿಲ್ಲ, ನಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ನಾವು ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆವೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿಗಳು ಇವೆ. ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ಮಾಡುವಾಗ ೧೯೮೦ರಲ್ಲಿ ಸ್ಪಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ, ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಎರಡು ವರ್ಷ ಆದಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

MR. SPEAKER.—I will give sufficient time on the demands of the Urban Development.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆಗೆ ಆದರ್ಶ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಸೌಂದರ್ಯ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದಾಗ ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುವಾಗ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಹೀಗೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಮಗೆ ನಂಬಿಕೆಯಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ನಗರಾಡಳಿತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

MR. SPEAKER.—Now, statement by the Minister on behalf of the Revenue Minister.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರ ಪರವಾಗಿ.....

ಡಾ|| ಎಚ್.ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ.....ನಾವು ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ, ನಾನು ನಾಲ್ಕೈದು ಸಲ ಎದ್ದಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಾಪೂಗೌಡ ದರ್ಶನಾಪುರ.—ಸಂತಾಪಸೂಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಧ್ಯೆ ಸದನ ಏಳತಕ್ಕ ಸಂಪ್ರದಾಯವಿಲ್ಲ.

ಡಾ|| ಎಚ್.ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಿನ್ನ ನಗರದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ದುರ್ಘಟನೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸತ್ಪವರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂತಾಪ ಮತ್ತು ಗಾಯಗೊಂಡವರ ಬಗ್ಗೆ ಪರಮಾತ್ಮ ಆರೋಗ್ಯ ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವವರ ಜೊತೆಗೆ ನಾನು ಸೇರುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಬಹುಅಂತಸ್ತು ಕಟ್ಟಡ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಭಾಗಗಳಾದ ಕೆಂಪೇಗೌಡ ನಗರ, ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ, ಅಕ್ಕಪೇಟೆ ಆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹಳೆಯ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಕುಸಿದು ಬೀಳತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭವಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿರುವ ಹಾಗೆ ಯಾವುದು ಹಳೆಯ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಇವೆ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಡೆವತಕ್ಕದ್ದು ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಬಹುಅಂತಸ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡದ ಗ್ರೌಂಡ್ ಫ್ಲೋರ್ ಮಾತ್ರ ಇರುವಂತೆ ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡುವಂತೆ ನಾನು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಸಹ ಬಿರುಕು ಬಿಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಇವತ್ತಿನ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಿಗೆ ಜಾಗ ಖಾಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಇರತಕ್ಕ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಡೆವಿ ಬೇರೆ ಕಟ್ಟಬೇಕೆನ್ನುವಾಗ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ವಿನಾಸವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬಾರದೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಸಂದರ್ಭ ಬಂತು. ಈ ರೀತಿ ಆದರೆ ದುರಾದಾಷ್ಟವಶಾತ್ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಬಿಂದು ಹೋಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಿಗೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಇಂಜಿನಿಯರ್ ತಜ್ಞರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಹೊಸ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟುವವರೆಗೆ ಆಗತಕ್ಕ ಅಪಾಯವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬೇಗ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್‌ಗಳು ಕುಸಿದು ಬೀಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಸ್ಕ್ವೀಲ್ ಮತ್ತು ಸಿಮೆಂಟ್ ಅಡಲ್ಟೇಷನ್ ಆಗುತ್ತಿರುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಸ್ಕ್ವೀಲ್ ರೀರೋಲಿಂಗ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಯಾವರೀತಿ ಇರಬೇಕು? ಎಷ್ಟು ಇರಬೇಕು? ಆ ಒಂದು ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಕ್ಕು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆಯೇ ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆಯೇ ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರವಾಗಲೀ ಅದನ್ನು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಕ್ವೀಲ್ ಮತ್ತು ಸಿಮೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಟೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಸ್ಕ್ವೀಲ್‌ನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಬಿದ್ದು ಹೋಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಸಿಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಕಬ್ಬಿಣ ತಯಾರು ಮಾಡುವವರು ಅಡಲ್ಟೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅಂಥವರ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸಬೇಕು.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಈ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಕುಸಿಯುತ್ತವೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅಪೊಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ತಂದು ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನನ್ನ ಯ ದಿವಸ ನಡೆದಂಥ ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನನ್ನ ಯ ದಿವಸ ಈ ಘಟನೆ ನಡೆದಂಥ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಕೂಡ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈಗ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎನೆಂದರೆ ಇಂಥ ಬಹು ಅಂಶವನ್ನು ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಪರವಾನಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ನಾನು ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೦೧ ಮತ್ತು ೧೦೨ ಅಂಶವನ್ನು ಕಟ್ಟಡಗಳು ಕೂಡ ಇವೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಮಟ್ಟದ ಸಿಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಕಬ್ಬಿಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದು ಬಹಳ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಾನು ನನ್ನ ಯ ದಿವಸ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದಾಗ ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ ಅವರು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಬ್ಬಿಣ ಮತ್ತು ಸಿಮೆಂಟ್ ಉತ್ತಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನೇನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಸಾಕ್ಷಿ ಹೇಳಿದ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇದರಿಂದ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿದಂಥ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಯಾವ ಗುಣಮಟ್ಟದ್ದು ಎಂಬುದು ಕೂಡ ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಸ್ವಾಮಿ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಏನೆಂದರೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆಯ ಮುಂದೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಕಡೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಾಗ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಏಕೋ ಏನೋ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಗೋ ಹೋಗಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಈಗ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ದಾರಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಏನೆಂದರೆ ಆ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವಂಥ ಕಬ್ಬಿಣ ಮತ್ತು ಸಿಮೆಂಟ್ ಅಷ್ಟು ಉತ್ತಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಆ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಕುಂದು ಬಂದಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಏನಾಗಿದೆ ಅಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗೆ ಪರಿಧಿಯಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕಾಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಬೆಳಗಾಂ ಮತ್ತು ಬಿಜಾಪುರದಿಂದ ಬಂದವರೆಂದು ಕೂಡ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಸತ್ತವರ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಧನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಇಂಥ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆಯದಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಂದೇವ್.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದುವರೆಗೂ ಅನೇಕ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತನ್ನು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾವು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಇಂಥ ಒಂದು

ಘಟನೆ ನಡೆದಾಗ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಆ ಸರ್ಕಾರ ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಕಡೆಗೂ ಅದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಥೆಯಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದರು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಅವರೇ ನೇರವಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾಮಿ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದಂಥ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆಯ ವರದಿಗಳು ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದ ಕೈಸೇರಿವೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಸತ್ತವರು ಸಾಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆಯಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂಥ ಮನೋಭಾವನೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಬಂದಿವೆ. ಸರ್ಕಸ್ ದುರಂತ ನಡೆಯಿತು. ಕಳ್ಳಬಟ್ಟೆ ಸಾರಾಯಿ ಕುಡಿದು ಜನರು ಸತ್ತರು, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದರೂ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಾಯಿತು? ಇವತ್ತು ನಗರದಲ್ಲಿ ವಾಸ್ ಮಾಡ ತಕ್ಕಂಥ ಜನ ಸರಕಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಜನ ಬೇಸರದಿಂದ ಬಂದು ಹೋಗಿ ದಾರೆ. ಆದ ರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆಯ ಟೆಕ್ ಕಲೆ ರಿವೋಚ್ ತರಿಸಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾರಾರು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರು ಇರುತ್ತಾರೋ ಅವರನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲವೇ ಡಿಸ್ಮಿಸ್ ಮಾಡಿ. ಹಿಂದೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಜಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್‌ರವರ ಮೇಲೂ ಕೂಡ ಇಂಥ ಒಂದು ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ನಲ್ಲಿ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಅರ್ಜಿಟ್ರೀಟರಿಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಆಗ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಲಿಂಚದ ಮಂಟಪವೆಂದು ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಭಕ್ತ ಅಂಡ್ ಕಂಪನಿಯವರಿಗೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ರವರು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಆ ಜಮೀನಿನ ಮಾಲೀಕರೇ ಅಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಅಭಯ ಸಿಕ್ಕಿದ ರಿಂದ ಅವರು ಪಾರಾದರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೇಸು ಹಾಕಿದಾಗ ಅವರು ಒಂದು ಸ್ವಕರ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಕಣ್ಣು ಹಾಯಿಸಿದಾ ರಾ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲ, ಆಗಿನ ಆಯಾಕ್ಟರು ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸಹ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾಮಿ ಇವತ್ತು ತಾವು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಬಗ್ಗೆ...

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆ ಬಗ್ಗೆ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದರೆ ಆ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆ ಬಂದಾಗ ಮಾತನಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಈ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ಕ್ರಮಬದ್ಧ ವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಇದರ ಹಿಂದೆ ಯಾರು ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಸ್ವಾಮಿ ಇವತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ದಿನೇ ದಿನೇ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳು ಬೇಕು. ಆದರೆ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳು ಕೂಡ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ತಾವು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸುವಾಗ ಅದರ ಟರ್ಮ್ಸ್ ಅಫ್ ರೆಪರೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ಸಹ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಿನ್ನೆಯೇ ಪವರ್ ಮತ್ತು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಮೇಲಿನ ಬೇಡಿಕೆ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂತ ಇತ್ತು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಪವರ್ ಇದೆ, ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಲ್ಲ. ಇದರೊಳಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಮುಗಿಸಬೇಕು ಅಂದರೆ ಮುಗಿಸಿಬಿಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಅಲ್ಲ, ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮುಗಿಸುತ್ತೀರಿ ಅಂತ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್‌ಗೆ ಇನ್ನೂ ಸಮಯ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಆದರೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಆದಮೇಲೆ ಪವರ್ ಬರುವುದು ಅಲ್ಲವೇ?

(ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಗು)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾರಾಯಣ ಕುಮಾರ್ ಅವರೇ ಈಗ ನೀವು ಮಾತನಾಡಿ. ಆದರೆ ಇದು ಸಂತಾಪ ಸೂಚಕ ಅಂತ ನಿಮ್ಮ ಗಮನದಲ್ಲಿರಲಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ನಡೆದಂಥ ಕಟ್ಟಡ ದುರಂತದಲ್ಲಿ ಸಾವಿಗೀಡಾದವರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂತಾಪ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾ, ಅವರ ಮನೆಯವರಿಗೆ, ಕುಟುಂಬ ದವರಿಗೆ ದೇವವನ್ನು ಭರಿಸತಕ್ಕಂಥ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ದೇವರು ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತಾ, ಈ ಘಟನೆ ನಡೆಯಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಯಾರೋ ಮಾಡಿದ ಪಾಪಕ್ಕೆ ಯಾರೋ ಹಾನಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗಿ ದೆಯೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಕಟ್ಟಡ ಬಹಳ ಜನ ತಿರುಗಾಡತಕ್ಕಂಥ ರಸ್ತೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿತ್ತು. ಈ ಕಟ್ಟಡ ಉರುಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೆ ಎನ್ನುವುದು ಬಹಳ ಜನಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹ ಹಿಂದೆ ಬಹುಮಹಡಿಗಳ ಕಟ್ಟಡಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ತುಂಬಾ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆದು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಲೂಟಿ ಆಯಿತು. ಆದರೆ, ನಿನ್ನೆ ನಡೆದಂತಹ ದುರಂತದಲ್ಲಿ ಸತ್ತವರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಕಡೆಯ ಜನರು, ಅದರಲ್ಲೂ ಕನ್ನಡಿಗರೇ ಸತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾದ ಸಂಗತಿ ಯಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಗೌರವವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಡೆಯಬಾರದಿದ್ದಂತಹ ಘಟನೆ ಇವತ್ತು ನಡೆದಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ನಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ಘಟನೆಗಳು ಇವೆಯೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರತಾ, ತಾವು ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ನಿಲುವು ತಳೆಯಲು ಹೇಳ ಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ. ಗಾಂಧಿನಗರದಲ್ಲಿ ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ೨೦-೩೦ ಅಡಿ ಜಾಗ ದಲ್ಲಿ ಆರು ಮಾಡಡಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆ. ಅದು ಯಾವಾಗ ಉರುಳಿ ಬೀಳುತ್ತದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗೇನಾದರೂ ಅದರ ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಸಾಯತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಧರ್ಮಸಿಂಗ್ ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಈ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಲು ಅನುಮತಿ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು. ನಡೆದಿರುವ ದುರಂತವನ್ನು ನೋಡಿ ದಾಗ, ಆಗಿರುವ ನಷ್ಟವನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದಾಗ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಬರುತ್ತದೆ. ಗಂಗಾರಾಂ ಕಟ್ಟಡದ ಮಾಲೀಕರನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆಗೊಳಪಡಿಸಿ ಜೈಲಿಗೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೈಸೂರು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಘೌಕದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ನೇಣುಕಂಬಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ನಗರಸಭೆ ವತಿಯಿಂದ ಬಹಳ ಜನರು ಇದರಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವರನ್ನು ಜೈಲಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕು. ಕೊಲೆ ಖಾಸಿ ಮಾಡಿದಾಗ ಪೊಲೀಸ್ ತನಿಖೆ ನಡೆದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಜೈಲಿಗೆ ಹಾಕುವಂತೆ, ಈ ದುರಂತಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದ ಅನೇಕ ಜನ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಚೇರಿ ಇದೆ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಯಾವುದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ನಾರಾಯಣ ಕುಮಾರ್ ಅವರ? ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಸರದಿ ಬಂದಾಗ ನೀವು ಮಾತನಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್.—ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಗುಮಾಸ್ತರಲ್ಲರೂ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಂದರೆ ಪ್ರಾಣ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದೀತು ಎಂದು ಅವರು ಬರೆದದ ಮೂಲಕ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿವೇದಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವೆಂದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ಕಟ್ಟಡ. ಅದು ಕೂಡ ನಾಳೆ ಉರುಳಿ ಬೀಳತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್ ಅವರೇ, ಇಲ್ಲಿ ನೋಂದವರಿಗೆ ಸಂತಾಪ ಸೂಚಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ. ಬಾಕಿ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಆ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆ ಬಂದಾಗ ಮಾತನಾಡ ಬಹುದಲ್ಲ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್.—ಮುಂದೆ ಈ ರೀತಿ ಆಗಬಾರದೆಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ತಾವು ಸಹ ನೋಡಿದ್ದೀರಿ. ಎರಡು ದಿನ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆ ಹಿಡಿದರೆ ಅದು ಉರುಳಿಬೀಳಬಹುದು. ಅದರಿಂದಾಗಿ ನೂರಾರು ಜನರು ಸತ್ತು, ನಮಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಹೆಸರು ಬರತಕ್ಕದ್ದು ಬೇಡ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಹುಮಹಡಿಗಳ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟುವವರಿಗೆ ಯಾವ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನೂ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಿವೇದಿಸಿಕೊಂಡು, ಈ ಸಂತಾಪ ಸೂಚಿಕೆ ನನ್ನ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.